

Л.Б.ГОНЧАРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ
ИНСТИТУТЫ

КАЗАХСКИЙ
АВТОМОБИЛЬНО-ДОРОЖНЫЙ
ИНСТИТУТ
им. Л.Б.ГОНЧАРОВА

БЕКІТІЛГЕН
ҚазАЖИ Ғылыми кеңесінде
2023 жылғы «26» 09
№ 3 хаттама
Төраға Р. А. Қабашев

Л.Б.ГОНЧАРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ ИНСТИТУТЫ
БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ АР-НАМЫС КОДЕКСІ

КОДЕКС ЧЕСТИ ОБУЧАЮЩИХСЯ
КАЗАХСКОГО АВТОМОБИЛЬНО-ДОРОЖНОГО ИНСТИТУТА
ИМ. Л.Б. ГОНЧАРОВА

1. ҚАЗАЖИ ӘКІМШІЛІК БӨЛІМІ ӘЗІРЛЕГЕН

Тәрбие ісі-жөніндегі Проректор Жанақова Р.К.
« 27 » 09 2023 ж.

2. КЕЛІСІЛДІ

Бірінші проректор Еспаева Г. А.
« 26 » 09 2023 ж.

Декан Мурзахметова У.А.
« 26 » 09 2023 ж.

Осы білім алушының Ар намыс кодексі ҚазАЖИ білім алушылары үшін қолданысқа енгізуге негіз болып табылады.

Л.Б.ГОНЧАРОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ АВТОМОБИЛЬ-ЖОЛ ИНСТИТУТЫ БІЛІМ АЛУШЫЛАРЫНЫҢ АР-НАМЫС КОДЕКСІ

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы кодекс ҚазАЖИ институтының білім алушыларының мінез-құлқының этикалық нормаларын айқындайды.

1.2. ҚазАЖИ білім алушыларының басты миссиясы болып табылады:

- Сұранысқа ие маман болу;

- Елдің мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне лайықты қатысу.

1.3. Білім алушы институттың беделін қорғауға және арттыруға міндетті.

2. Институтта білім алушылардың этикалық нормалары мен мінез-құлық ережелері

2.1. Өзара сыйластық. Білім алушы профессор-оқытушылар құрамына, қызметкерлерге, басқа студенттерге деген өзара сыпайылық пен құрмет ережелерін сақтауы тиіс.

2.2. Адалдық. Білім алушы оқу процесінің тәртібін мүлтіксіз сақтауға міндетті, оқу сабақтарына қатысуға, белгіленген мерзімде оқу жоспары мен білім беру бағдарламаларында көзделген тапсырмалардың барлық түрлерін орындауға тиіс. Студент оқуда жоғары нәтижеге жету үшін өзіне тәуелді барлық нәрсені жасауы керек.

2.3. Тәртіп. Білім алушы тәртіпті, ұқыпты киінуі керек. Институт студенттерінің басқа біреудің мүлкін ұрлау, университетте мас күйінде болу, ішімдік ішу, ғимаратта және ғимаратқа кірер алдында темекі шегу сияқты әрекеттеріне жол берілмейді. Оқу ғимараттарында қатты сөйлесуге, шу шығаруға және оқу процесіне кедергі келтіретін басқа да әрекеттерге тыйым салынады. Оқу сабақтары арасында студенттер бұл үшін бөлінген жерлерде демалады. Сабақтарда және кітапханада ұялы телефонмен сөйлесу, шайнау, тілектерді, жақын сезімдер көрсету этикалық нормаларға мүлдем қайшы келеді.

2.4. Ұқыптылық. Студенттердің сабақ басталғаннан кейін аудиторияға кіруіне үзіліске дейін тыйым салынады. Оқу сабақтары кезінде оқытушының рұқсатынсыз аудиторияға кіруге және шығуға жол берілмейді.

2.5. Белсенділік. Білім алушы институттың оқу, қоғамдық және спорттық өміріне белсенді қатысуы тиіс.

2.6. Үнемділік. Студент мекеменің материалдық меншігіне ұқыпты қарауы керек: оқу ғимараттарының, зертханалардың, жатақханалардың ғимаратына, жиһазына және басқа жабдықтарына зақым келтірмеуі, үстелдерде және басқа жерлерде жазулар жасамауы керек. Білім алушы институттың кітапхана қорына ұқыпты қарауға міндетті.

2.7. Жауапкершілік. Институт Жарғысына сәйкес студенттің белгілі бір құқықтары мен міндеттері бар, осы Кодекстің мінез-құлық қағидаттарының сақталуына жеке жауап береді.

3. Білім алушының оқытушылармен және институт басшылығымен өзара қарым-қатынасы

3.1. Білім алушы белгіленген тәртіппен оқу және қоғамдық қызмет мәселелері бойынша басшылыққа жүгіне алады. Даулы мәселелер туындаған жағдайда институт әкімшілігіне оларды кейіннен шешу үшін барлық мәселелер мен проблемалармен жүгінуге болады.

3.2. Білім алушы әдеп пен оқытушыға деген сенім ережелерін сақтауға, сондай-ақ адалдық, құрмет және әдептілік қағидаттарын басшылыққа ала отырып, ПОҚ-мен өзара түсіністікке қол жеткізуге тиіс.

4. Институт білім алушыларының өзара қарым-қатынасы

4.1 Институт студенттері арасындағы қарым-қатынас сенім, ынтымақтастық, өзара түсіністік және өзара көмек негізінде құрылады.

4.2 білім алушы басқа студенттерге қатысты алдын ала және әдепті болуға тиіс, студенттердің бір-бірімен әңгімелесуінде басқа студенттердің кәсіби және адами қасиеттерін жария сынға алуға жол берілмейді.

4.3 университеттегі, қоғамдық және жеке өміріндегі мінез-құлқымен студент айналасындағыларға олардың іргелі адам құқықтарын жүзеге асыруды мүлтіксіз қамтамасыз етеді. ЖОО-да оқу кезінде студент өз қызмет саласында осы құқықтардың сақталуының үлгісі және кепілі болуға міндетті.

Университет қабырғасынан тыс (республиканың қалалары мен ауылдарында және одан тыс жерлерде) студент нағыз азамат пен патриоттың, интернационалист пен гуманистің үлгісі болуға тиіс.

4.4 студент атағымен оған нұқсан келтіретін, түсініспеушіліктің, ұжымда сенімсіздіктің, жанжалды жағдайлардың, әсіресе қылмыстық жазаға немесе қоғамдық айыптауға және соттауға жататын қылмыстық жағдайлардың ауыр ахуалын тудыратын әрекеттер үйлесімді емес.

4.5 ЖОО - да оқыту-белсенді пәні студент болып табылатын екіжақты процесс екенін ескеру қажет. Оқудың түпкілікті әсері, университеттегі іскерлік атмосфера көбінесе студенттің моральдық келбетіне, оның жеке қасиеттеріне байланысты. Студенттің, жоғары сыныптың болашақ маманының адамгершілік бейнесі оқытуға, қоғамдық тапсырмаларға, өзара түсіністікке, оқытушының жеке басына деген сенім мен құрметке, өзін-өзі сынға алуға, шығармашылық белсенділікке, жоғары нәтижелерге қол жеткізуде табандылыққа тәртіпті, саналы қатынасты талап етеді.

5. Студент атағы міндетті:

- институттың қоғамдық өміріне белсенді қатысу (оның барлық көріністерінде);
- аға буын өкілдеріне, оқытушыларға, әріптестеріне құрметпен қарау;
- ЖОО мүлкін (үй-жайларды, жиһаздарды, зертханалық жабдықтарды, оқу мүкәммалын және жәрдемақыларды) қорғау;

Студенттің моральдық кодексі оның жоғары дәрежесіне нұқсан келтіретін әрекеттермен үйлеспейді, мысалы:

- пара беру және сыйлықтар беру арқылы оқытушыға пара беру;
- маскүнемдік, жаман сөз, дөрекілік;
- жалпы пайдалану орындарында ұрлық, тәртіпті бұзу;
- қоғамдық мүліктің бүлінуі;
- қоғамдық орындарда әдеп пен тәртіпті бұзу;
- ЖОО педагогикалық ұжымының нұсқаулары мен талаптарын елемей;
- сабақтарда тәртіпті бұзу;
- оқу тапсырмаларына жауапсыз қарау;
- емтихандар мен сынақтарда есептен шығару;
- оқытушыға оның беделін түсіру мақсатында жала жабу;
- көмекші персоналдың нұсқаулары мен талаптарын елемей.

Студенттердің "ар-намыс кодексін" бұзуы ЖОО-дан шығарылғанға дейін әкімшілік жазаға әкеп соғады.

6. Білім алушылардың академиялық адалдық қағидалары

1. Академиялық адалдық ҚазАЖИ-і оқу процесінің негізгі принципі болып табылады.
2. Академиялық адалдық-бұл институт қауымдастығының әрбір мүшесінің мінез-құлқын анықтайтын, алдау мен плагиаттан аулақ болу, академиялық стандарттарды ұстану, ғылыми зерттеулер мен басылымдардағы адалдық пен принциптілік сияқты принциптерді қамтитын моральдық-адамгершілік нормаларының, принциптері мен құндылықтарының жиынтығы.
3. Академиялық адалдық – ҚазАЖИ-ң ғылыми-білім беру үдерісіндегі басты құндылық.
4. Академиялық адалдық принциптері:
 - a. адалдық-бұл білім алушылардың бағаланатын және бағаланбайтын оқу жұмыстарының түрлерін адал, әдепті орындауы;
 - b. автордың және оның құқықтық мирасқорларының құқықтарын қорғауды жүзеге асыру-біреудің сөзін, ойларын дұрыс жеткізу және бағаланатын жұмыстарда ақпарат көздерін көрсету арқылы авторлық құқық объектісі болып табылатын туындылардың авторлығын және қорғалуын тану;
 - c. ашықтық-ашықтық, өзара сенім, білім алушылар мен оқытушылар арасында ақпарат пен идеялардың ашық алмасуы;
 - d. білім алушылардың құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу-пікірлер мен идеяларды еркін білдіру құқығы;
 - e. теңдік-институт қауымдастығының әрбір мүшесі Академиялық адалдық ережелерін сақтауды және оларды бұзғаны үшін тең жауапкершілікті қамтамасыз етеді.
5. Академиялық адалдық қағидаларын іске асырудың басты мақсаты – ҚазАЖИ қауымдастығында Академиялық адалдық мәдениетін нығайту, ҚазАЖИ оқытушылары, қызметкерлері мен білім алушылары тарапынан Академиялық адалдық нормаларын бұзуға нөлдік төзімділікті қалыптастыру.
6. Институттық қоғамдастықтың әрбір мүшесі Академиялық адалдық ережелерін мүлтіксіз сақтауға міндетті, осылайша академиялық адалдықты бұзудың алдын алуды қамтамасыз етеді.
7. Институт қауымдастығы барлық оқытушылар мен білім алушылар үшін академиялық қызметтің барлық түрлерін орындауды, адалдықтың кез келген көріністерін қоспағанда және зияткерлік қызметтің қандай да бір өнімін жасауға басқа адамдардың қосқан үлесін мойындай отырып, міндетті деп таниды.
8. Негізгі құндылықтардың бірі бола отырып, академиялық адалдық институттың елдің дамуы үшін бәсекеге қабілетті жоғары білікті кадрларды даярлау жөніндегі миссиясын табысты іске асыру үшін өте маңызды.
9. Білім алушылар ҚазАЖИ қауымдастығының толыққанды мүшелері және білім беру процесінің негізгі қатысушылары болып табылады, сондықтан олар өздерінің құқықтары мен міндеттерін білуге міндетті.
10. Білім алушылар ғылыми зерттеулер мен жарияланымдарды жүргізуге, кез келген нысанда білімді бақылауға (емтихан, тест, бақылау жұмысы, курстық жұмыс, бітіру жұмысы және т. б.), ұжымдық жұмысқа және т. б. қатысты талаптарды білуі тиіс.
11. Білім алушылар академиялық адалдық тұрғысынан басқа білім алушыларға көмек көрсетудің және жәрдемдесудің орындылығын бағалауы тиіс.
12. Білім алушылар пайдаланылған дереккөздерді міндетті түрде көрсетуді қоса алғанда, оқу және ғылыми құжаттаманы ресімдеуге қойылатын талаптарды білуге міндетті.
13. Білім алушылар оқу және ғылыми қызметтің барлық түрлерін орындау кезінде осы Қағидаларда не оқытушылар мен ғылыми жетекшілердің нұсқауларында көзделген этикалық нормаларды ұстануға тиіс.

14. Академиялық адалдықтың кез келген бұзылуы кейіннен ол туралы мәліметтерді уәкілетті тұлғаларға бере отырып, дереу тіркелуге тиіс.

15. Академиялық адалдықтың бұзылуына мыналар жатады:

a. плагиат-түпнұсқа авторлығын көрсетпестен (дереккөздерге сілтемелерсіз) біреудің мәтінін, идеяларын, жұмысын өз бетінше пайдалану немесе орындалған жұмыстың дербестігіне күмән келтіретін осы түрдегі және көлемдегі сілтемелері бар қарызға алынған материалдарды пайдалану. Сілтемелерді бұрмалау плагиаттың бір түрі ретінде де қарастырылады;

b. тапсырмаларды өз бетінше орындамау-орындалған тапсырманың дербестігі мен бірегейлігі жоғалған бөгде адамның немесе адамдардың жәрдемақысын пайдалану, бұл осы білім алушыда күтілетін оқу нәтижелерінің қалыптасуын бағалауды мүмкін емес етеді;

c. емтихандардағы адалдық – емтихан тапсыру кезінде кез келген санкцияланбаған көмекші құралдарды пайдалану/беру (электрондық, қағаз немесе кез келген өзге де тасығыштардағы ақпарат), білім алушылардың кез келген коммуникация нысандарының көмегімен (ауызша, жазбаша, электрондық немесе кез келген басқа түрде) бір-біріне ақпаратты пайдалануы/беруі, басқа біреудің жұмысынан есептен шығару, басқа біреудің жұмысынан көмек алу/көрсету емтихан нәтижелерін жақсарту, емтихан сұрақтары мен тапсырмаларға рұқсатсыз қол жеткізуді алу/тапсыру, қажетті бағаны алу мақсатында емтихан жұмысы туралы мәліметтерді емтихан комиссиясының мүшелеріне беру және нақты білім алушыда қалыптастырылған оқытудың нақты нәтижелерін объективті бағалауға кедергі жасау мақсаты бар кез келген басқа әрекеттер;

d. жалғандық-басқа адамнан немесе ұйымнан алынған немесе сатып алынған дайын басқа біреудің жұмысын өз жұмысы ретінде ұсыну, сондай-ақ өз жұмысын басқа адамға саналы түрде беру, оның негізінде оқу нәтижелерін бағалау жүзеге асырылатын материал ретінде. Емтихан кезінде емтиханнан өтуі керек білім алушының орнына бөгде адамның болуы да жалғандық болып саналады;

e. басқа пән бойынша баға алу үшін бір оқу пәнін игеру барысында орындалған жұмысты қайта пайдалану;

f. деректерді ойдан шығару-Оқу немесе ғылыми жұмыста кез келген ақпаратты немесе дәйексөздерді пайдалану кезінде бұрмалау, бұрмалау немесе фантастика. Ойдан шығарылған дереккөздерді, ерікті дәл емес дәйексөздерді, сандық немесе басқа деректерді қолдан жасауды және т. б. қамтиды.;

g. басқа адамдардың (білім алушылардың немесе оқытушылардың) академиялық қызметіне қасақана қарсы тұру – басқа адамдардың қажетті ресурстарға немесе көздерге қол жеткізуіне кедергі келтіретін не олардың табысты қызметіне тікелей зиян келтіретін іс-әрекеттер. Зертханалық эксперименттер мен зерттеулерге қажетсіз араласуды, жалған ақпарат беруді, бірлескен жобаларды қоса алғанда, оқу/жұмыс әріптестерін саналы түрде адастыруды, топтық жұмысқа кедергі келтіруді, кітапхана ресурстарына қол жеткізуді шектеуді, компьютерлік файлдарды өзгертуді немесе жоюды және т. б. қамтиды.;

h. пара, сыйлықтар немесе қауіптер – білім алушыларға, оқытушылар мен қызметкерлерге кез келген академиялық қызметті бағалау нәтижелеріне ықпал ету мақсатында осы ықпал ету түрлерінің кез келгенін кез келген нысанда пайдалануға тыйым салынады;

i. сәйкес емес академиялық мінез – құлықтың басқа түрлері-әдептілік, адалдық, ашықтық және сыйластық қағидаттарына қайшы келетін және академиялық қызметте басқа адамның алдауының, бұрмалануының және құқықтарының бұзылуының көрінісі ретінде бағаланатын кез келген басқа мінез-құлық.

16. Осы Қағидалар білім алушылар, оқытушылар немесе институт қызметкерлері тарапынан академиялық адалдықтың кез келген бұзылуына қатысты қолданылады.

17. Егер академиялық және академиялық емес мінез-құлық нормаларын бұзу орын алған жағдайда, ҚазАЖИ профессор-оқытушылар құрамы мен ғылыми қызметкерлерінің

жұмысын ынталандыру туралы ереженің талаптары мен тәртіптік жауапкершілік нормалары қолданылады немесе ҚазАЖИ студенттің ар-намыс кодексі.

18. Академиялық адалдық қағидаттарын қасақана бұздан гөрі еріксіз қателік ретінде жіктелуі мүмкін белгілі бір пәнді оқу шеңберінде білім алушыларға жіберілген академиялық адалдықтың бұзылуын тіркеген оқытушы білім алушыға тапсырманы қайта тапсыруға немесе осы курс шеңберінде жұмысты қайта орындауға мүмкіндік бере алады. Дегенмен, ол берілген тапсырманы немесе жұмысты қанағаттанарлықсыз бағалау үшін бағалауға құқылы, егер ол осы пәннің академиялық саясатында жазылса.

19. Жалғандық жағдайында қанағаттанарлықсыз баға пән бойынша баға алу үшін өз жұмысын басқа тұлғаға ұсынған білім алушыға да қойылуы керек.

20. Білім алушы тарапынан академиялық адалдықтың бұзылуын тіркеген оқытушы ҚазАЖИ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комиссия отырысында қарау үшін факультет деканына тиісті баянат ұсынуға міндетті.

21. Емтихан кезінде білім алушылар жіберетін академиялық адалдықтың барлық бұзылуларын, сондай-ақ қорытынды бақылауды жүргізу қағидаларын бұзушылықтарды (рұқсат етілмеген көмекші құралдарды, соның ішінде ұялы телефондарды, тіпті олар пайдаланылмаған жағдайда да емтихан аудиториясына алып келу) уәкілетті адамдар (кезекші оқытушылар, емтихан немесе мониторингтік комиссиялардың мүшелері) тіркейді және пән бойынша қанағаттанарлықсыз қорытынды баға қоюға әкеп соғады. қорытынды бақылау жүргізу ережелеріне сәйкес.

22. Емтихандар кезінде академиялық адалдықты қайта бұзу білім алушыны институттан шығаруға негіз болып табылады.

23. Білім алушылар жіберетін академиялық адалдықтың барлық бұзушылықтары ҚазАЖИ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комиссиясының отырыстарында қаралады.

24. Білім алушының академиялық адалдық қағидаларының және қорытынды бақылауды жүргізу қағидаларының талаптары туралы хабардар болмауы тәртіптік жазаның күшін жою үшін негіз ретінде декларациялана алмайды, өйткені Академиялық адалдық қағидаттарын білу және оларды ұстану әрбір білім алушының негізгі міндеті болып табылады.

25. Білім алушы тарапынан академиялық адалдықты бұзудың тіркелген фактілері туралы мәліметтер оның транскриптіне енгізіледі және ол ҚазАЖИ-ден басқа оқуға ауыстырылған жағдайда басқа жоғары оқу орнына міндетті түрде берілуге тиіс.

26. Академиялық адалдық пен дұрыс емес академиялық мінез-құлыққа тап болған оқытушылар, қызметкерлер мен білім алушылар бұзушылық фактілерін егжей-тегжейлі баяндай отырып, тиісті факультет басшысының атына негізделген өтініш береді.

27. Факультет деканы арызды қарауға және ҚазАЖИ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес комиссиясында талқылау ұйымдастыруға міндетті.

7. Қорытынды

7.1 осы Кодекстің ережелері оқу нысанына қарамастан институттың барлық студенттерінің қолдануы және сақтауы үшін міндетті. Ол республиканың мәдени, қоғамдық, экономикалық және саяси өміріне лайықты қатысуға қабілетті жоғары білікті мамандарды қалыптастыруға бағытталған.

7.2 жеке жауапкершілік қағидаттарына сәйкес Институт басшылығы осы Кодекстің нормасын бұзған студентке қатысты мынадай жазаларды қолдануға құқылы:

- 1) ескерту;
- 2) сөгіс;
- 3) жеке іске енгізумен қатаң сөгіс;
- 4) институттан шығару.

КОДЕКС ЧЕСТИ ОБУЧАЮЩИХСЯ КАЗАДИ ИМ. Л.Б. ГОНЧАРОВА

1. Общие положения

1.1. Настоящий кодекс определяет этические нормы поведения обучающихся института КазаДИ им. Л.Б. Гончарова.

1.2. Главной миссией обучающихся КазаДИ им. Л. Б. Гончарова является:

- Стать востребованным специалистом;
- Принимать достойное участие в культурной, общественной, экономической и политической жизни страны.

1.3. Обучающийся обязан беречь и приумножать престиж института.

2. Этические нормы и правила поведения обучающихся в институте

2.1. Взаимоуважение. Обучающийся должен соблюдать правила взаимной вежливости и уважения к профессорско-преподавательскому составу, сотрудникам, другим студентам.

2.2. Добросовестность. Обучающийся должен неукоснительно соблюдать распорядок учебного процесса, посещать обязательные учебные занятия, выполнять в установленные сроки все виды заданий, предусмотренных учебным планом и образовательными программами. Студент должен делать все от него зависящее, чтобы достичь высоких результатов в учебе.

2.3. Дисциплинированность. Обучающийся должен быть дисциплинированным, опрятно одетым. Такие действия студентов института, как кража чужого имущества, нахождение в университете в нетрезвом состоянии, употребление спиртных напитков, курение в здании и перед входом в здание недопустимы. В учебных корпусах запрещаются громкие разговоры, шум и другие действия, мешающие учебному процессу. В перерывах между учебными занятиями студенты отдыхают в отведенных для этого местах. Разговоры по сотовым телефонам на занятиях и в библиотеке, жевание, выставление на показ желаний, интимных чувств и порывов являются категорически противоречивыми этическим нормам.

2.4. Пунктуальность. Вход обучающихся в аудиторию после начала занятий запрещается до перерыва. Недопустимо входить и выходить из аудитории без разрешения преподавателя во время учебных занятий.

2.5. Активность. Обучающийся должен принимать активное участие в учебной, общественной и спортивной жизни института.

2.6. Бережливость. Студент должен бережно и аккуратно относиться к материальной собственности учреждения: не наносить повреждения зданию, мебели и другому оборудованию учебных корпусов, лабораторий, общежитий, не делать надписей на столах и в других местах. Обучающийся обязан аккуратно обращаться с библиотечным фондом института.

2.7. Ответственность. Согласно Устава института студент имеет определенные права и обязанности, несет личную ответственность за соблюдение принципов поведения настоящего Кодекса.

3. Взаимоотношения обучающегося с преподавателями и руководством института

3.1. Обучающийся в установленном порядке может обращаться к руководству по вопросам учебной и общественной деятельности. В случае возникновения спорных вопросов обращаться в администрацию института со всеми вопросами и проблемами для их последующего разрешения.

3.2. Обучающийся должен соблюдать правила этики и доверия к преподавателю, а также достигать взаимопонимания с ППС, руководствуясь принципами честности, уважения и тактичности.

4. Взаимоотношения между обучающимися института

4.1 Отношения между обучающимися студентами института строятся на основе доверия, сотрудничества, взаимопонимания и взаимопомощи.

4.2 Обучающийся должен быть предупредительным и тактичным по отношению к другим студентам, не допускается в беседах студентов друг с другом публичная критика профессиональных и человеческих качеств других студентов.

4.3 Своим поведением в университете, в общественной и личной жизни студент безукоснительно обеспечивает окружающим его лицам реализацию их фундаментальных прав человека. Во время учебы в ВУЗе студент обязан быть образцом и гарантом соблюдения этих прав в своей сфере деятельности.

Вне стен университета (в городах и селах республики и за её пределами) студент должен быть образцом настоящего гражданина и патриота, интернационалиста и гуманиста.

4.4 Со званием студента не совместимы поступки, порочащие его, создающие тяжелую атмосферу непонимания, недоверия в коллективе, конфликтные ситуации, тем более криминальные, подлежащие уголовному наказанию или общественному порицанию и осуждению.

4.5 Следует учесть, что обучение в ВУЗе - двусторонний процесс, активным субъектом которого является студент. От морального облика студента, его личностных качеств во многом зависят конечный эффект обучения, деловая атмосфера в ВУЗе. Моральный облик студента, будущего специалиста высокого класса, требует дисциплинированного, сознательного отношения к обучению, общественным поручениям, взаимопониманию, доверию и уважению к личности преподавателя, самокритичности, творческой активности, настойчивости в достижении высоких результатов.

5. Звание студента обязывает:

- активно участвовать в общественной жизни института (во всех её проявлениях);
- с уважением относиться к представителям старшего поколения, преподавателям, коллегам;
- беречь имущество ВУЗа (помещения, мебель, лабораторное оборудование, учебный инвентарь и пособия);

Моральный кодекс студента несовместим с поступками, порочащими его высокое звание, такими как:

- подкуп преподавателя путем дачи взяток и подарков;
- пьянство, сквернословие, хамство;
- воровство, нарушение порядка в местах общего пользования;
- порча общественного имущества;
- нарушение этики поведения и порядка в общественных местах;
- игнорирование указаний и требований педагогического коллектива ВУЗа;
- нарушение дисциплины на занятиях;
- безответственное отношение к учебным поручениям;
- списывание на экзаменах и зачетах;
- наговор на преподавателя с целью дискредитации его авторитета;
- игнорирование указаний и требований вспомогательного персонала.

Нарушение студентами «Кодекса чести» влечет за собой административное наказание вплоть до исключения из ВУЗа.

6. Правила академической честности обучающихся

1. основополагающим принципом процесса обучения в КазАДИ им.Л.Б. Гончарова является академическая честность.

2. Академическая честность – это совокупность морально-нравственных норм, принципов и ценностей, определяющих поведение каждого члена университетского сообщества, включающая такие принципы как избегание обмана и плагиата, приверженность академическим стандартам, честность и принципиальность в научных исследованиях и публикациях.

3. Академическая честность – ключевая ценность в научно-образовательном процессе КазАДИ им.Л.Б. Гончарова.

4. Принципами академической честности являются:

а. добросовестность – это честное, порядочное выполнение обучающимися оцениваемых и не оцениваемых видов учебных работ;

б. осуществление охраны прав автора и его правопреемников – признание авторства и охраны произведений, являющихся объектом авторского права, посредством правильной передачи чужой речи, мыслей и указания источников информации в оцениваемых работах;

с. открытость – прозрачность, взаимное доверие, открытый обмен информацией и идеями между обучающимися и преподавателями;

д. уважение прав и свобод, обучающихся – право свободного выражения мнений и идей;

е. равенство – каждый член сообщества института обеспечивает соблюдение правил академической честности и равную ответственность за их нарушение.

5. Главная цель реализации правил академической честности – укрепление культуры академической честности в сообществе КазАДИ, формирование нулевой толерантности к любым нарушениям норм академической честности со стороны преподавателей, сотрудников и обучающихся КазАДИ.

6. Каждый член институтского сообщества обязан неукоснительно соблюдать правила академической честности, тем самым обеспечивая профилактику нарушений академической честности.

7. Сообщество института признает обязательным для всех преподавателей и обучающихся выполнение всех видов академической деятельности, исключая любые проявления нечестности и признавая вклад других лиц в создание того или иного продукта интеллектуальной деятельности.

8. Будучи одной из ключевых ценностей, академическая честность критически важна для успешной реализации миссии института по подготовке конкурентоспособных высококвалифицированных кадров для развития страны.

9. Обучающиеся являются полноправными членами сообщества КазАДИ и главными участниками образовательного процесса, поэтому они обязаны знать свои права и обязанности.

10. Обучающиеся должны знать требования, касающиеся проведения научных исследований и публикаций, контроля знаний в любой форме (экзамен, тест, контрольная работа, курсовая, выпускная работа и др.), коллективной работы и т.д.

11. Обучающиеся должны оценивать уместность оказания помощи и содействия другим обучающимся с точки зрения академической честности.

12. Обучающиеся обязаны знать требования к оформлению учебной и научной документации, включая обязательное указание использованных источников.

13. Обучающиеся должны при выполнении всех видов учебной и научной деятельности придерживаться этических норм, предусматриваемых настоящими правилами либо указаниями преподавателей и научных руководителей.

14. Любое нарушение академической честности должно незамедлительно фиксироваться с последующей передачей сведений о нем уполномоченным лицам.

15. К нарушениям академической честности относят:

а. плагиат – использование чужого текста, идей, работы как своей собственной без указания подлинного авторства (без ссылок на источники), либо использование заимствованных материалов со ссылками в таком виде и объеме, которые ставят под сомнение самостоятельность выполненной работы. Фальсификация ссылок также рассматривается как вид плагиата;

б. несамостоятельное выполнение заданий – использование содействия постороннего лица или лиц, при котором теряется самостоятельность и оригинальность выполненного задания, что делает невозможным оценку сформированности ожидаемых результатов обучения у данного обучающегося;

в. нечестность на экзаменах – использование/передача любых несанкционированных вспомогательных средств во время сдачи экзамена (информация на электронных, бумажных или любых иных носителях), использование/передача информации обучающимся друг другу с помощью любых форм коммуникации (устно, письменно, в электронном или в любом другом виде), списывание с чужой работы, получение/оказания содействия с целью улучшения результатов экзаменов, получение/передача несанкционированного доступа к экзаменационным вопросам и заданиям, передача сведений об экзаменационной работе членам экзаменационной комиссии с целью получения желаемой оценки и любые другие действия, которые имеют целью воспрепятствовать объективной оценке фактических результатов обучения, сформированных у конкретного обучающегося;

г. подлог – представление готовой чужой работы, полученной либо приобретенной у другого лица или организации, в качестве собственной работы, а также сознательная передача своей работы другому лицу в качестве материала, на основании которого будет осуществляться оценка результатов обучения. Присутствие во время экзамена подставного лица вместо того обучающегося, который должен проходить экзамен, также считается подлогом;

д. повторное использование работы, выполненной в ходе освоения одной учебной дисциплины, для получения оценки по другой дисциплине;

е. фабрикация данных – фальсификация, искажение или вымысел при использовании любой информации или цитат в учебной или научной работе. Включает в себя вымышленные источники, произвольное неточное цитирование, подделку числовых или иных данных и т.д.;

ж. умышленное противодействие академической деятельности других лиц (обучающихся или преподавателей) – действия, которые препятствуют доступу других лиц к необходимым ресурсам или источникам, либо наносят прямой ущерб их успешной деятельности. Включают в себя нежелательные вмешательства в лабораторные эксперименты и исследования, представление ложной информации, сознательное введение в заблуждение коллег по учебе/работе, включая совместные проекты, создание помех в групповой работе, ограничение доступа к библиотечным ресурсам, изменение или уничтожение компьютерных файлов и т.д.;

з. взятки, подарки или угрозы – обучающимся, преподавателям и сотрудникам запрещается использовать любой из этих видов воздействия в любой форме в целях влияния на результаты оценки любой академической деятельности;

и. другие формы не соответствующего академического поведения – любые другие виды поведения, которые противоречат принципам порядочности, честности, добросовестности, открытости и уважения и расцениваются как проявления обмана, фальсификации и нарушения прав другого лица в академической деятельности.

16. Данные Правила применяются в отношении любых нарушений академической честности со стороны обучающихся, преподавателей или сотрудников института.

17. В случае, если имеет место нарушение норм академического и неакадемического поведения, применяются требования и нормы дисциплинарной ответственности Положения о мотивации и стимулировании работы профессорско-преподавательского состава и научных работников КазАДИ им. Л.Б. Гончарова или Кодекса чести студента КазАДИ им. Л.Б. Гончарова.

18. Преподаватель, который зафиксировал нарушение академической честности, допущенное обучающимся в рамках изучения той или иной дисциплины, которое может быть классифицировано скорее, как непровольная ошибка, нежели умышленное нарушение принципов академической честности, может дать обучающемуся возможность пересдать задание или заново выполнить работу в рамках данного курса. Тем не менее, он имеет право оценить данное задание или работу на неудовлетворительную оценку, если это прописано в академической политике данной дисциплины.

19. В случае подлога неудовлетворительная оценка должна быть выставлена и тому обучающемуся, который представил свою работу другому лицу для получения им оценки по дисциплине.

20. Преподаватель, зафиксировавший нарушение академической честности со стороны обучающегося, обязан представить соответствующий рапорт декану факультета для рассмотрения на заседании Антикоррупционной комиссии КазАДИ им. Л.Б. Гончарова.

21. Все нарушения академической честности, допускаемые обучающимися во время экзаменов, а также нарушения Правил проведения итогового контроля (пронос в экзаменационную аудиторию несанкционированных вспомогательных средств, включая сотовые телефоны, даже в случае их неиспользования) фиксируются уполномоченными лицами (дежурными преподавателями, членами экзаменационных или мониторинговых комиссий) и приводят к выставлению неудовлетворительной итоговой оценки по дисциплине в соответствии с Правилами проведения итогового контроля.

22. Повторное нарушение академической честности во время экзаменов является основанием для отчисления обучающегося из института.

23. Все нарушения академической честности, допускаемые обучающимися, подлежат рассмотрению на заседаниях Антикоррупционной комиссии КазАДИ им. Л.Б. Гончарова.

24. Неинформированность обучающегося о требованиях правил академической честности и Правил проведения итогового контроля не может декларироваться в качестве основания для отмены дисциплинарного взыскания, так как знание принципов академической честности и приверженность им является основной обязанностью каждого обучающегося.

25. Сведения о зафиксированных фактах нарушений академической честности со стороны обучающегося вносятся в его транскрипт и подлежат обязательной передаче в другое высшее учебное заведение в случае его перевода на обучение из КазАДИ им. Л.Б. Гончарова в данный вуз.

26. Преподаватели, сотрудники и обучающиеся, столкнувшиеся с проявлениями академической нечестности и ненадлежащим академическим поведением, подают обоснованное заявление на имя руководителя соответствующего факультета с детальным изложением фактов нарушений.

27. Декан факультета обязан рассмотреть заявление и организовать обсуждение инцидента Антикоррупционной комиссией КазАДИ им. Л.Б. Гончарова.

28. Антикоррупционная комиссия уполномочена вынести обоснованную рекомендацию о виде налагаемого дисциплинарного взыскания в зависимости от степени тяжести нарушения, вплоть до отчисления обучающегося или расторжения трудового договора с преподавателем или сотрудником.

29. Заявления о ненадлежащем академическом поведении руководства факультетов, сотрудников и руководителей структурных подразделений университета рассматриваются

курирующими проректорами и Антикоррупционной комиссией КазАДИ им. Л.Б. Гончарова.

30. Любое лицо, в отношении которого рассматривается вопрос о нарушении академической честности, имеет право оспаривать свою причастность к нарушению при наличии соответствующих доказательств, в том числе привлекая свидетелей.

31. Дисциплинарные взыскания за нарушения академической честности оформляются приказом ректора университета.

32. Обучающиеся, преподаватели и сотрудники КазАДИ им. Л.Б. Гончарова обязаны всячески препятствовать проявлению нарушений академической честности в сообществе.

33. Преподаватели и сотрудники КазАДИ им. Л.Б. Гончарова должны постоянно совершенствовать механизмы реализации образовательного процесса с целью минимизировать условия для возникновения потенциальных рисков нарушения академической честности.

34. Обучающиеся, отчисленные из университета за нарушения академической честности, не подлежат восстановлению в контингент обучающихся КазАДИ им. Л.Б. Гончарова.

35. Преподаватели и сотрудники, с которыми расторгнут трудовой договор по причине ненадлежащего академического поведения, не подлежат повторному найму в институт.

7. Заключение

7.1 Положения настоящего Кодекса обязательны для применения и соблюдения всеми студентами института вне зависимости от формы обучения. Оно направлено на формирование высококвалифицированных специалистов, способных принять достойное участие в культурной, общественной, экономической и политической жизни Республики.

7.2 В соответствии с принципом личной ответственности руководство института имеет право в отношении студента, нарушившего нормы настоящего Кодекса, применять следующие взыскания:

- 1) замечание;
- 2) предупреждение;
- 3) выговор;
- 4) строгий выговор с занесением в личное дело;
- 5) исключение из института.